

Mødet den 25de November.

^{141/96}. I Mødet den 7de f. M. indkom der fra Bestyrelsen fra Aktieselskabet Aarhus nye Teater følgende Skrivelse af 30te September d. A.:

„I Kontinuation af tidligere Korrespondance, særlig det ærede Byraads Skrivelse af 20de Marts d. A. og Teaterkomiteens Svarskrivelse herpaa af 3dje Maj d. A., — tillader undertegnede valgte Bestyrelse for Aktieselskabet Aarhus nye Teater sig, idet vi hermed fremsende Eksemplarer af de for nævnte Aktieselskab paa en konstituerende Generalforsamling den 13de Juli d. A. vedtagne Love, ærbødigst at andrage det ærede Byraad om nu at indhente Indenrigsministeriets Samtykke til at overlade Aktieselskabet den til det nye Teater i Byraadets fornævnte Skrivelse af 20de Marts d. A. tilsagte og i Skrivelsens Post 1 nærmere angivne Plads paa Bispetorvet her i Byen, saa at Tilskødning til Aktieselskabet nu kan ske. — Med Hensyn til nævnte Skrivelses Punkt 2 tillade vi os at bemærke, at, hvorvel det ikke af Skrivelsen fremgaar, om det der tagne Forbehold skal være af anden end en ren personlig Art, ville vi dog, hvis Byraadet maatte ønske saadant, kunne gaa med til ogjaa at lade dette Forbehold som reel Servitut tinglæse paa Grunden samtidig med Skødningen under Forudsætning af, at saadan Servitut staar tilbage for og altsaa ikke præjudicerer Optagelse af Prioritetslaan — paa en eller flere Prioriteter, bl. a. ogjaa til forhøjet Rente og eventuelt med statutmæssige Forpligtelser — for indtil 200,000 Kr. Vi skønne ikke, at Kommunen herved løber nogen Risiko, idet den servitutlige betingede Tilbagetagelsesret kan komme til at hvile ej alene paa det Areal, Kommunen afgiver, men tillige paa tre tilgrænsende Ejendomme, Selskabet kjober for i alt 69,000 Kr., med det Bygningskompleks, der agtes opført paa det samlede Areal. Under denne Forudsætning, hvor der kan optages Prioritetslaan for indtil 200,000 Kr., vil den tidligere kalkulerede Anlægs-kapital 400,000 Kr., da der er tegnet en Aktiekapital paa ca.

200,000 Kr., være til Stede, og Punkt 3 i Byraadets Skrivelse af 20de Marts d. A. vil saaledes være fyldestgjort. Betræffende det i sammes Skrivelses Punkt 4 tagne Forbehold formenes Lovenes § 9 at ville tilfredsstille Byraadet, og med Hensyn til det i Punkt 5 tagne Forbehold erklærer Bestyrelsen sig villig til, naar Detailtegninger foreligge, at indsende disse til det ærede Byraads Approbation."

Denne Skrivelse gif i ovennævnte Møde til Erklæring af Budgetudvalget, der under 11te f. M. udtalte sig saaledes over samme:

"I Anledning af foranstaaende skal Udvalget bemærke, at Byraadets Mening med det omhandlede Forbehold var den at søge at sikre Opnaaelsen af det Djemed, hvori den gratis Afgivelse af Kommunens Grund var indrømmet. Skulde nu dette Forbehold, saaledes som Selskabet anmoder om, vige tilbage for en Pantegæld paa ca. 200,000 Kr., maa det indrømmes, at Forbeholdet vilde være saa godt som uden Betydning for Kommunen, thi saafremt det skulde ske, at Pantekreditor søgte Gælden betalt — efter Opfigelse eller paa Grund af Misligholdelse — kunde Kommunen næppe uden ved selv at overtage Teatret, det vil sige betale 200,000 Kr. med Omkostninger og eventuelle Renter, sikre Bevarelsen af Teatret. Og til et saadant Skridt vilde Byraadet dog næppe skride, om det overhovedet kunde saa Indenrigsministeriets Samtykke dertil.

Det vil derfor være rigtigst at fastholde Forbeholdet, og Udvalget maa i ethvert Tilfælde fraraade at efterkomme Selskabets Anmodning i den foreliggende Form.

Skulde Byraadet imidlertid ønske at imødekomme Selskabet paa anden Maade, skal Udvalget henstille, om det kunde ske derved, at der i Stedet for det oprindelige Forbehold (Punkt 2 i Byraadets Skrivelse af 20de Marts d. A.) vedtoges følgende Bestemmelse:

"Da den gratis Afgivelse af Kommunens Grund kun har nogen Berettigelse, naar der habes Sikkerhed for, at det Teater, som agtes opført paa Grunden, vedblivende benyttes som saadant, ophører Overladelsen at være gratis,

naar Teatret benyttes til andet end Fremstilling af Skuespil (Opera, Ballet), f. Eks. til Varietéforestillinger eller benyttes eller omdannes til et hvilket som helst andet Djemed, og Kommunen skal da have Grunden betalt med 70,000 Kr. Denne Bestemmelse hviler som en 1ste Prioritets Hæftelse paa Ejendommen.""

Forsynet med denne Erklæring forelaa Sagen paa ny i Mødet den 14de f. M., hvor man, efter at Drøftelse havde fundet Sted, anmodede Udvalget om at træde i Forhandling med Aktieselskabets Bestyrelse angaaende den af Udvalget foreslaaede Bestemmelse om, at Grundens Værdi eventuelt skulde betales med 70,000 Kr.

I Anledning heraf forelaa der fra nævnte Udvalg følgende Skrivelse af 19de d. M.:

„Efter at Budgetudvalget har haft en Forhandling med Bestyrelsen for Aktieselskabet „Aarhus nye Teater“ og modtaget nærmere Oplysning om, at det af Byraadet tagne Forbehold om Grundens eventuelle Tilbagefalden til Kommunen vilde gøre det usikkert, om Planen om et nyt Teater kunde realiseres, er der i Udvalget Stemning for at anbefale Byraadet, at Forbeholdet forandres derhen, at Overladelsen af Grunden vel ophører at være gratis, naar Teatret benyttes til andet end Fremstilling af Skuespil (Opera, Ballet), f. Eks. til Varietéforestillinger, eller benyttes eller omdannes til hvilket som helst andet Djemed, og at Kommunen da skal have et Bederlag, der bestemmes til 75,000 Kr., men at denne Behæftelse skal staa tilbage for en Prioritetsgæld paa 175,000 Kr.

Aktieselskabets Bestyrelse tiltraadte for sit Vedkommende denne Ordning.”

I Forbindelse med denne Skrivelse oplyste derhos Udvalget mundtlig, at det var blevet enigt med Aktieselskabets Bestyrelse som hderligere Betingelse, om

at den Prioritetsgæld paa 175,000 Kr., som ifølge foransførte skulde have Fortrinsret foran Kommunens eventuelle Tilgodehavende paa 75,000 Kr., ikke maatte fordeles paa mere end 2 Prioriteter, og

at Kommunen skulde have Oprykningssret for sin Prioritet, naar noget af den foranstaaende Gæld blev afdraget.

Byraadet tiltraadte Budgetudvalgets nu foreliggende Indstilling, saaledes som denne nærmere er betinget ved de foranstøttede med Aktieselskabets Bestyrelse aftalte Vilkaar.

Det tilføjes, at, efter at der under 4de Decbr. var blevet tilføret Aktieselskabets Bestyrelse det fornødne i Overensstemmelse med foranstøttede, indkom der i Mødet den 23de j. M. følgende Skrivelse fra samme af 20de Decbr. saalydende:

Aktieselskabet Aarhus nye Teater.

Bestyrelsen.

Aarhus, 20. Decbr. 1897.

Til

Aarhus Byraad.

I Besvarelse af det ærede Byraads Skrivelse af 4de ds. tillader vi os efter derom i Bestyrelsesmøde tagen Beslutning at meddele, at Bestyrelsen akcepterer i Genhold til de mellem Raadets Budgetudvalg og Bestyrelsen herom førte Forhandlinger, at Overdragelsesdokumentet paa den Grund, Kommunen overlader Aarhus nye Teater, kommer til at indeholde den Klausul, at Grunden i Tilfælde af, at Teatret benyttes til andet end Fremstilling af Skuespil (Opera, Ballet), f. Eks. til Varietéforestillinger, eller benyttes eller omdannes til hvilket som helst andet Øjemed, da betales Kommunen med et Bederlag af 75,000 Kr., hvilken Behæftelse, der bliver at tinglæse paa hele den til Teatret benyttede Grund, dog staar tilbage for en Prioritetsgæld paa 175,000 Kr., der dog ikke maa fordeles paa flere end to Prioriteter med Oprykningssret efter disse. — Af Hensyn til de under Forhandlingerne mellem Raadets Budgetudvalg og Bestyrelsen trufne Aftaler om Omfanget af det paa Bispetorvet liggende Areal, Kommunen overlader Selskabet, og dette Areal's Benyttelse tillader man sig til nærmere Præcisering af disse Aftaler at vedlægge Grundrids over Arealet. — Bestyrelsen tør herefter forvente, at det ærede Byraad herefter vil træffe Foranstaltning til Areal's Udnyttning og Indhentelse af Ministeriets Approba-

tion paa dets Overdragelse til Selskabet paa de her og tidligere aftalte Vilkaar.

Paa Bestyrelsens Vegne.

A. Meher,
Formand.

N. Knudsen,
Sekretær.

Byraadet vedtog derefter i sidstnævnte Møde, den 23de Decbr., at indhente Indenrigsministeriets Samtykke til Afhændelsen af Grunden og derefter at lade denne udstykke.

(Se Mødet den 2den Decbr.)

¹²/₉₇ — 30. Efter Indstilling af Udvalget for Alderdomsunderstøttelse af 22de d. M. afgjordes en Del Begæringer om saadan Understøttelse.

(Se Møderne den 18de d. M. og den 16de Decbr.)

⁶¹/₉₇. Under 23de f. M. er der herfra blevet tilskrevet Indenrigsministeriet saaledes:

„Efter at det høje Ministerium under 16de Juli d. A. havde meddelt Samtykke til, at der i Anledning af Revisionen af Købstadens Skattevedtægt maatte ske en af Byraadet nærmere angiven Udvidelse af Grænsen af den sammenbyggede By, er der blevet arbejdet paa de i saa Henseende fornødne Opmaalinger m. v.

Arbejdet herved er imidlertid af et saadant Omfang, at vedkommende Landinspektør ikke vil kunne saa det fuldført saa betids, at Revisionen af Skattevedtægten vil kunne tilendebringes inden den 1ste Januar 1898, og Byraadet tillader sig derfor at anmode det høje Ministerium om, at Fristen for Revisionen maa forlænges til den 1ste Januar 1899.”

Det saaledes begærte Samtykke er blevet meddelt ved Indenrigsministeriets Skrivelse til Amtet af 12te d. M., kommuniceret d. 17de f. M., saaledes at Revisionen udsættes indtil de ved Udvidelsen af Bygrænsen foranledigede Matrifuleringsarbejder ere udførte. (Se Mødet den 11te Marts.)

¹⁹⁸/₉₇ og ³²¹/₉₇. Fra det i Mødet den 10de Juni angaaende Tilvejebringelsen af offentlige Vegepladser for Børn nedsatte

Udvalg, til hvilket derhos Formanden for Markvæsenet blev til-
forordnet i Mødet den 26de August, forelaa der følgende Ind-
stilling af 22de d. M. dels angaaende denne Sag og dels an-
gaaende den til Udvalget i Mødet den 9de September ligeledes
til Erklæring henviste Sag angaaende Indførelse af „Ordne-
de Lege“ for skolejægende Børn:

„Undertegnede Udvalg har haft til Behandling de 2
hermed følgende Andragender, nemlig et fra socialdemo-
kratisk Forbund om Anvisning af Legepladser for Børn i
Henhold til Politimesterens Udtalelser under Budgetbe-
handlingen, og et fra Skolekommissionen med en Anbefaling
af den til Byraadet af Kultusministeriet rettede Anmodning
om at søge „Ordne de Lege“ indførte i Skolerne.

I Anledning af det førstnævnte Andragende skal man
udtale, at, da Politivedtægten forbyder Leg paa offentlig
Gade, Vej eller Plads, maa man anse det for et naturligt
Supplement hertil, at Kommunen anviser Pladser i de for-
skellige Dele af Byen, hvor sømmelig Leg uhindret kan
drives af Børn, og tilkendegiver det ved tydelige Opslag.
Af saadanne Pladser foreslaar Udvalget:

1. Den Plads, der begrænses af „Bennelyst“, Guldbergs-
gade og Boulevarden, og som for Tiden er udlejet til
Lawntennis-Klubben.
2. Den vestlige Del af Thyrasgade mellem Dragonernes
Eksercerplads og Anlægget.
3. En Plads (ca. $\frac{1}{2}$ Td. Land) bag Kunstvej ved Skander-
borg Landevej i Forbindelse med den Plads, der an-
befales til ordnet Leg samme Steds.
4. Sandgraven ved Marselisborgvejen.
5. En Plads Syd for Kølehuset.
6. Alléen i Grønland.

Et enkelt Sted er formentlig Grusning og lidt Hegn
nødvendigt, men Udgiften hertil vil blive meget ubetydelig.
For saa vidt man har tænkt sig Legeapparater og Opshyn
etableret paa saadanne Pladser, henviser Udvalget til, at
fligt andet Steds iværksettes af private Foreninger, og at

det i hvert Fald maa afventes, om disse Pladser ville blive stærkt benyttede af Børnene til Leg.

Med Hensyn til „Ordrede Lege“, som skal lægges i Skolernes Haand, kan Udvalget slutte sig til Skolekommissionens indtrængende Anbefaling af denne Sag og til den Motivering, som Ministeriet og Kommissionen har givet. Udvalget foreslaar, at der i dette Djemed udlægges 2 Pladser, hver paa ca. 3 Tdr. Land, den ene i den sydlige Del af Byen bag Kunstvej, den anden i den nordlige i Nærheden af Eksercerpladsen. Da ingen passende Plads her er at faa for Tiden uden ved at købe Lejeren ud, foreslaas det, at Skolerne foreløbig hjælpe sig ved at benytte Eksercerpladsen, der hidtil ved Militærets Velvilje har staaet til Raadighed til visse Tider, men at det overdrages Skoleudvalget at komme med Forslag om Udlæggelse af en Plads, naar Lejemaalet ophører.

Til Indhegning og Planering af disse Pladser vil formentlig medgaa ca. 1000 Kr., men for øvrigt antager Udvalget ikke, at der i de første Aar vil kræves yderligere Udgift, da der af Staten er stillet Penge til Raadighed til Rekviriter m. m. Adskillige Lærere have foreløbig tilbudt at lede Lege gratis, og i Betragtning af, at det er en ny Sag, som først skal prøves, formener Udvalget, at Byraadet kan modtage dette Tilbud. Senere, hvis Sagen vinder Tilslutning, vil det blive nødvendigt at lønne Lærerne, men Udgiften hertil vil ikke kunne overstige nogle Hundrede Kroner aarlig, og desuden vil Byraadet jo til enhver Tid være Herre over, i hvilken Udstrækning disse Lege skulle finde Sted og derved kunne begrænse Udgifterne. Hertil kommer, at Staten, som har begyndt at støtte Sagen ved en Bevilling paa 5000 Kr. aarlig i 3 Aar, jo ikke kan antages at ville holde op, naar Sagen er i Gang; snarere vil den vel gaa mere, saaledes at der muligvis kan faas et Tilskud til Lærerlønnen.”

Byraadet tiltraadte denne Indstilling, dog saaledes, at der senere skulde finde nærmere Bestemmelse Sted angaaende Begrænsningen af den foreslaaede Plads ved Skanderborg Landevej, i

hvilken Henseende ovennævnte Udvalg i Forbindelse med Udvalget for Skolevæsenet, under hvilke to Udvalg Gennemførelsen af Byraadets Beslutning i disse 2 Sager henlagdes, anmodedes om senere at fremkomme med nærmere Indstilling efter fornøden Forhandling derom med Udvalget for Marselisborg.

^{380/97.} I Mødet den 28de f. M. fremkom der med en Skrivelse fra Politimesteren af 25de f. M. et af denne fremsat Forslag til Ændringer i Vedtægten for Politiets Ordning her i Kommunen (se Byraadsforh. for 1894, Tillæg S. 82—88), idet Politimesteren derhos havde bemærket, at Lønningerne og Politibetjentenes Antal vare i Overensstemmelse med det Byraadet af Kasse- og Regnskabsudvalget forelagte Budget for 1898, dog saaledes at Patronillebetjentenes Løn var foreslaaet forhøjet for de ældste med 45 Kr. og for de yngste med 50 Kr. som Følge af, at deres Tjeneste muligt vilde blive noget besværligere for dem efter den foreslaaede Forandring i Vedtægtens § 8.

Efter at Forslaget i Mellemtiden er blevet trykt, blev det nu undergivet Behandling, hvorefter man vedtog at lade det overgaa til Erklæring af Budgetudvalget med Hensyn til den finansielle Side af samme.

^{387/97.} I et Andragende af 2den d. M. havde Fiskehandler David Laursen paa egne og flere andre Fiskehandlers Begne anholdt om, at der paa den til Fiskehandel ved Mindebro udlagte Plads maatte blive opført et aabent Skur, hvor den indbragte Fisk kunde opløses og henstaa, indtil Salg eller Videreforsendelse fandt Sted, ligesom ogsaa om, at der maatte blive anbragt 1 à 2 Vandhaner sammesteds til Skylling af Fisk og Fiskekasser.

Dette Andragende indkom i Mødet den 4de d. M., hvor det overgaves til Erklæring af Udvalget for Bygninger og Inventar, som i sin over Sagen afgivne og nu foreliggende Betænkning under Henvisning til, at der under 9de d. M. fra Fister J. Rasmussen m. fl. — navnlig Beboere af Nagade — var fremkommet en Modforestilling imod Andragendet, havde fraraadet at bevilge samme, hvorimod Udvalget intet havde at

erindre imod, at der anbragtes en Bandhane til gratis Brug ved Stykning af Fisk og Fiskekasser.

Byraadet sluttede sig til Udvalgets Indstilling og bevilgede saaledes, at den omhandlede Bandhane maatte anbringes.

^{407/97}. Et fra Bestyrelsen for Foreningen til Understøttelse af trængende Musiflærere og Musiflærerinder i Danmark (Adresse: Kjøbenhavn) under 19de d. M. fremkommet Andragende om, at Byraadet som Gave vilde overlade Foreningen et Areal paa 4 à 5000 □-M. af Marselisborg Jorder til derpaa at bygge en Stiftelse med Friboliger eller Boliger mod billig Leje til ældre trængende Musiflærere eller Musiflærerinder, beklagede Raadet ikke at kunne imødefomme.

^{408/97}. Et fra Bager A. Andersen af Hasle m. fl. under 17de d. M. fremkommet Andragende med Forespørgsel, om Tilladelse til at forhandle Brød paa Byens Torve kan ventes givet Andragerne, saafremt de flytte ind til Byen og blive skatteydende Borgere her, eller om der vil blive stillet andre Betingelser for at opnaa denne Tilladelse, — saa vel som en fra Aarhus Bagerforening under 22de d. M. indkommen Modforestilling herimod, besluttede man at overgive til Erklæring af et i den Anledning nedsat Udvalg, bestaaende af Formanden, Bertelsen, Larsen og Wærum.

^{409/97}. I Overensstemmelse med en derom foreliggende Indstilling af 24de d. M. fra Udvalget for Legater, hvis Medlem Kunstsmid J. M. Chr. Larsen tillige er Formand for Haandværkerforeningens Bestyrelse, bifaldtes det, at der af det paa Kontoen for det Kriegeriske Legat for Haandværkssvende og Haandværksslærlinge tilstedeværende Rentebeløb af 400 Kr. udddeles følgende Understøttelser:

1. Til Malersvend Theodor Bergmann, f. T. i Berlin, og Malersvend Fridlev Poulsen her i Byen samt Guldsmidsvend Alfred Nissen, f. T. i Horsens, og Smedfersvend Jørgen Viktor Martin Clemens Rasmussen her i Byen hver 80 Kr. til en Rejse til Udlandet for at opnaa videre Uddannelse i deres Fag, og

2. til Maskinarbejder Einar Böhne, Tømmersvend Søren Sørensen og Maskinarbejder Carl Johannes Peter Thygelsen, alle her i Byen, henholdsvis 35, 25 og 20 Kr. til videre Uddannelse i hveres Fag.

^{411/97}. Efter derom fremsat Forslag valgtes der en af Formanden, Rier og Schourup bestaaende Deputation til at overbringe Købmand Hans Broge Byraadets Hylkønstning den 6te Decbr. ved hans da stedfindende 50-aarige Jubilæum som Købmand her i Byen.

Mødet den 2den December.

I Borgmester Bestergaards Fraværelse paa en Rejse lededes Forhandlingerne i dette Møde af Overretssjagfører C. Rier som konstitueret Formand i Medfør af Stiftamtets Skrivelse af 26de f. M.

^{395/95}. Da den af Kommunen erhvervede, tidligere Bærts-husholder Jørgen tilhørende Ejendom, Matr.-Nr. 360 af Bygrunden, forhen Gade-Nr. 64 paa Frederiksgade, nu er nedreven og Grunden udlagt til Gade, samtykkede Byraadet paa derom fra Ejeren af Nabogrunden, Matr.-Nr. 366 og 67, foreliggende Andragende i, at en paa denne Ejendom under 22de Februar 1877 tinglyst Deklaration angaaende et Par Gavlvinduer maatte afsljes til Tinge og udslettes af Pantebogen.

(Se Mødet den 28de Novbr. 1895.)

^{141/96}. Efter derom fremsat Forslag meddeltes der Udvalget for Byens og Omegns Forfærdigelse Tilladelse til at borttage Planterne paa det Areal, der er bestemt til det ny Teater. (Se Mødet den 25de f. M.)

^{144/96}. Efter Forslag af Udvalget for Brolægningsvæsenet godkendtes en af Enkefru Julie Thomsen under 29de f. M. udstedt Deklaration, hvorved hun, efter at endelig Afregning har fundet Sted over Udgifterne ved Anlægget af den i Mødet den